ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA

RĒZEKNES TIESU NAMS

Lietas Nr.A420467413
Lietas arhīva Nr.A42-01687-14/42

SPRIEDUMS

LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rēzeknē, 2014.gada 17.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis Māris Šļakota,

piedaloties atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Tieslietu ministrijas pārstāvei /A.K/ un Juridiskās palīdzības administrācijas pārstāvei /I.B/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /R.B/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu – valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu.

Aprakstošā daļa

[1] Juridiskās palīdzības administrācijā 2013.gada 21.jūnijā saņemts pieteicējas /R.B/ 2013.gada 10.jūnija iesniegums valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumam. Iesniegumā norādīts, ka juridiskā palīdzība nepieciešama krimināltiesiska strīda risināšanai saistībā ar pieteicējas dzīvokļa noklausīšanos. Kopš 2010.gada marta radio stacijas Radio 1, Radio 2, Radio 3, Top Radio, FM Radio, Divu krastu radio, Radio 4 - Doma laukums uzvedas agresīvi, runā visādas muļķības, uzmācas pieteicējai. Pieteicēja nevar justies brīvi savā dzīvoklī, jo viņu visu laiku noklausās. Kad pieteicēja draud ar policiju, atskan smiekli.

[2] Juridiskās palīdzības administrācija 2013.gada 9.jūlijā pieņēma lēmumu, ar kuru atteicās piešķirt pieteicējai /R.B/ valsts nodrošināto juridisko palīdzību kriminālprocesa ierosināšanai saistībā ar prettiesisku dzīvokļa noklausīšanos. Lēmumā norādīja, ka Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums (turpmāk – Juridiskās palīdzības likums) neattiecas uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību krimināllietās. Lēmums pamatots ar Juridiskās palīdzības likuma 6.panta 2.punktu, 19.pantu un 20.pantu.

Pieteicēja lēmumu apstrīdēja.

[3] Izskatot apstrīdēšanas iesniegumu, Tieslietu ministrija ar 2013.gada 8.augusta lēmumu (turpmāk – Lēmums) atstāja negrozītu Juridiskās palīdzības administrācijas 2013.gada 9.jūlija lēmumu.

Lēmumā norādīts, ka pieteicējai nav no Juridiskās palīdzības likuma izrietošu tiesību lūgt piešķirt juridisko palīdzību kriminālprocesa ierosināšanai saistībā ar prettiesisku dzīvokļa noklausīšanos. Jautājums par pārstāvību kriminālprocesā ir jārisina Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, ar attiecīgu lūgumu vēršoties pie procesa virzītāja. Savukārt, ja kriminālprocess nav uzsākts un ja pieteicējas rīcībā ir ziņas par iespējamu noziedzīgu nodarījumu, viņa var vērsties tuvākajā policijas iecirknī vai prokuratūrā kriminālprocesa ierosināšanai.

[4] Pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu – valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu.

Pieteikumā pauda neizpratni par to, ka jurists tiek piešķirts tikai pēc krimināllietas ierosināšanas. Norādīja, ka policija nevēlas ierosināt krimināllietu.

[5] Tiesai iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos Juridiskās palīdzības administrācija un Tieslietu ministrija neatzina pieteikumu, balstoties uz argumentiem, kas atbilst Lēmumā norādītajam pamatojumam.

[6] Pieteicēja uz tiesas sēdi neieradās, rakstveida iesniegumā norādot, ka neierašanās iemesls ir smags mantiskais stāvoklis. Tiesa nekonstatēja Administratīvā procesa likuma 268. vai 269.pantā noteiktos pamatus tiesas sēdes atlikšanai un nolēma izskatīt lietu bez pieteicējas piedalīšanās. Cita starp šāds lēmums pieņemts, jo pieteicēja uz tiesas sēdi neieradās atkārtoti.

[7] Juridiskās palīdzības administrācijas un Tieslietu ministrijas pārstāves tiesas sēdē neatzina pieteikumu uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādīto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[8] Izvērtējot lietas dalībnieku argumentus un lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[9] No pieteicējas iesnieguma valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumam izriet, ka pieteicēja vēlas panākt savu tiesību aizsardzību pret personām, kas pieteicējas ieskatā noklausās viņas dzīvokli, pārkāpj pieteicējas privātumu. Kā izriet no pieteicējas iesniegumiem, secinājumu par dzīvokļa noklausīšanos viņa izdarījusi, jo radio raidījumu vadītāji caur radioaparātu tieši uzrunā pieteicēju, izsaka pieteicējai adresētus seksuāla rakstura piedāvājumus, ņirgājas par viņu.

[10] Iestāde atteikusies izdot labvēlīgu administratīvo aktu, pamatojoties uz Juridiskās palīdzības likuma 6.panta 2.punktu, kur noteikts, ka juridisko palīdzību atsaka, ja šis likums neparedz attiecīgu juridiskās palīdzības nodrošināšanas gadījumu. Iestāde norāda, ka Juridiskās palīdzības likums neparedz juridisko palīdzību kriminālprocesa ierosināšanai.

Lai gan pieteicēja 2013.gada 10.jūnija iesniegumā norādījusi, ka vēlas risināt „kriminālo strīdu", taču, ņemot vērā to, ka pieteicējai nav juridiskas izglītības un pieredzes, šādai norādei nebūtu jāpiešķir izšķiroša nozīme. Ja tiek pārkāptas tiesības uz privātumu, ir iespējama arī civiltiesiska aizskarto tiesību aizsardzība. Tāpat nevar izslēgt, ka juridiskā palīdzība atsevišķos gadījumos varētu būt nepieciešama, lai izdarītu atbilstošu izvēli par to, ar kādiem juridiskiem līdzekļiem risināt konkrēto jautājumu – celt prasību civilprocesuālā kārtībā vai vērsties ar iesniegumu par kriminālprocesa uzsākšanu.

Tādēļ, piemērojot Juridiskās palīdzības likuma 6.panta 2.punktu un vērtējot, vai likums paredz attiecīgu juridiskās palīdzības nodrošināšanas gadījumu, nebūtu jākoncentrējas uz to, kādus vārdus pieteicēja ir lietojusi iesniegumā.

Taču izskatāmajā gadījumā, kā to uzskata tiesa, Juridiskās palīdzības likuma 6.panta 2.punkts nebija piemērojams. Labvēlīga administratīvā akta izdošana bija atsakāma uz cita pamata.

[11] Juridiskās palīdzības likuma 6.panta 3.punkts noteic, ka juridisko palīdzību atsaka, ja personas pieprasītā juridiskā palīdzība ir nepamatota.

Minētā tiesību norma paredz Juridiskās palīdzības administrācijas kompetenci patstāvīgi izvērtēt, vai, neskatoties uz to, ka visi citi nosacījumi, iespējams, formāli ir izpildīti, konkrētajos apstākļos privātpersona acīmredzami nepamatoti vēlas uzsākt strīda risināšanu ar juridisku līdzekļu palīdzību.

Pieteicējas apgalvojumi ir tādi (sk. sprieduma [1] un [9] punktu), ka, saprātīgi vērtējot, ir izslēgta jebkāda to atbilstība īstenībai. Līdz ar to ir jānoraida pat teorētiska iespēja, ka pieteicēja savas problēmas varētu sekmīgi risināt ar juridiskiem līdzekļiem.

Tātad, pieteicēja nepamatoti pieprasa juridisko palīdzību un pastāv Juridiskās palīdzības likuma 6.panta 3.punktā paredzētais šķērslis pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošanai. Tiesai nav pamata apmierināt pieteikumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251., 289.-291.pantu, Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 26.panta otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt pilnīgi /R.B/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu – valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnesis M.Šļakota